

Aktife kayıtlı motosikletin çalınması durumunda vergilendirme

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-130[Özelge]-36894
Tarih	15.01.2021

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : 39044742-130[Özelge]-36894

15.01.2021

Konu : Aktife kayıtlı motosikletin çalınması durumunda vergilendirme

İlgi : ... tarihli ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, tarafınızca katma değer vergisi (KDV) ödemeksizin satın alınan ikinci el motosikletin çalındığı belirtilerek söz konusu aracın firmanız aktifinden düşürülmesinde fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği, düzenlenmesi durumunda kimin adına düzenleneceği, KDV beyan edilip edilmeyeceği, edilmesi halinde hangi bedel üzerinden beyan edilmesi gerektiği hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun;

-37 nci maddesinde, "*Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.*",

-38 inci maddesinde, "*Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır.*

Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1.İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2.İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur. Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur.",

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, işletmenizin aktifinde kayıtlı bulunan motosikletinizin çalınması sonucunda, trafik tescil kayıtlarından düşürülerek işletmeden çekilen motosiklet bedelinin gider veya maliyet olarak dikkate alınması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, çalınan motosiklet ile ilgili olarak işletmeniz tarafından sigortadan tazminat alınmış olması durumunda ise sigortadan alınan tazminatın gelir olarak dikkate alınması gerektiği hususu tabiidir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."*,

229 uncu maddesinde *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen vesikadır."*

hükümleri yer almaktadır.

Mezkur Kanunun 278 inci maddesinde, kıymeti düşen malların maliyet bedeli yerine emsal bedeli ile değerlendirileceği hüküm altına alınmış, aynı Kanunun 317 nci maddesinde ise;

"Amortismanı tabi olup:

1. Yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden;

2. Yeni icatlar dolayısıyla teknik verim ve kıymetleri düşerek tamamen veya kısmen kullanılmaz bir hale gelen;

3. Cebri çalışmaya tabi tutuldukları için normalden fazla aşınma ve yıpranmaya maruz kalan; Menkul ve gayrimenkullerle haklara, mükelleflerin müracaatları üzerine ve ilgili Bakanlıkların mütalaası alınmak suretiyle, Maliye Bakanlığınca her işletme için işin mahiyetine göre ayrı ayrı belli edilen "Fevkalade ekonomik ve teknik amortisman nispetleri uygulanır.",

329 uncu maddesinde de "Yangın, deprem, sel, su basması gibi afetler yüzünden tamamen veya kısmen ziyaa uğrıyan amortismanla tabi iktisadi kıymetler için alınan sigorta tazminatı bunların değerinden (Amortismanlı olanlarda ayrılmış olan amortisman çıktıktan sonra kalan değerden) fazla veya eksik olduğu takdirde farkı kar veya zarar hesabına geçirilir.

Şu kadar ki, alınan sigorta tazminatı ile ziyaa uğrıyan malların yenilenmesi işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde tazminat fazlası, yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Bu süre içinde kullanılmamış olan tazminat farkları kara ilave olunur."

hükümleri bulunmaktadır.

Bu hükümlere göre, vergi hukukumuz açısından sermaye ve sermayenin herhangi bir unsurunda meydana gelen değer kayıplarının düşük bedelle değerlendirilmesi veya değişik yollarla sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi, esas olarak ticari ve zirai faaliyetlerin normal bir şekilde işleyişinden veya tabii afetler yüzünden değer kaybına uğramasından doğmuş olması şartlarına bağlanmıştır.

Dolayısıyla, aktive kayıtlı söz konusu çalınan aracın yukarıda yer verilen madde hükümleri kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, firmanızın sigortadan tazminat almış olması durumunda söz konusu tazminat için sigorta şirketi adına fatura düzenlemesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, çalınan söz konusu aracın kayıtlardan çıkarılmasında fatura düzenlenmesine gerek bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

60 Seri No.lu KDV Sirkülerinin (1.2.1.) bölümünde;

"Herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak ortaya çıkmayan tazminat ve benzeri ödemeler prensip olarak KDV'nin konusuna girmemektedir.

Bu kapsamda, işin sözleşme şartlarına uygun yapılmaması, işin verilen süre içerisinde tamamlanmaması, sözleşmenin feshedilmesi gibi nedenlerle tazminat, cayma bedeli vb. adlarla yapılan cezai şart mahiyetindeki ödemeler herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olmadığından KDV'nin konusuna girmemektedir.

Buna göre;

...

(3) Bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmeyen veya buna bağlı olarak ortaya çıkmayan sigorta tazminatları KDV'nin konusuna girmemektedir. Bu durumda, sigortalının hasar gören eşya için sigorta şirketinden aldığı tazminat için KDV hesaplanması söz konusu olmayacaktır."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, şahıs işletmeniz tarafından KDV ödemeksizin satın alınan ve işletmenizin aktifine kayıtlı olan motosikletin çalınması nedeniyle bu araçların kayıtlarınızdan çıkarılması, KDV hesaplanmasını gerektirmemektedir. Diğer taraftan, bu araç için sigortadan tazminat alınmış olması halinde, sigorta tazminat bedeli KDV'ye tabi bir teslim veya hizmetin karşılığını teşkil etmediğinden, sigorta şirketine düzenlenecek faturada KDV hesaplanmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026